

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 9C/59/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815202064
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Gešvantnerová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3815202064.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudca, JUDr. Beata Gešvantnerová vo veci navrhovateľa: TELERVIS PLUS a.s., IČO: 35717769, Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, zast.: JUDr. Alan Strelák, Na vříšku 12, 811 01 Bratislava 1, proti odporcovi: H. K., nar. X.XX.XXXX, bytom G. 68X/X, XXX XX X.-L. , o zaplatenie 819,00 eur s prísl., takto

rozhodol:

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 591 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5% ročne z tejto sumy od 5.11.2013 do zaplatenia a náhradu trov konania vo výške 92,68 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd návrh zamietá.

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom podaným 16.2.2015 uplatnil voči odporkyni nárok na zaplatenie 819 eur s úrokom z omeškania 5,5% ročne zo sumy 819 eur od 5.11.2013 do zaplatenia, zmluvnú pokutu 79,2 eur a trovy konania. Uviedol, že dňa 24.4.2013 uzavreli účastníci zmluvu o spotrebiteľskom úvere na čiastku 600,- eur za odplatu 228,- eur. Zmluvou sa dlžník zaviazal celkovú čiastku 828,- eur zaplatiť v 13 mesačných splátkach, a to v prvých 3 splátkach po 3 eurá a ďalej v pravidelných 10-tich mesačných splátkach po 81,9 eur. Prevzatie finančnej hotovosti potvrdila odporkyňa podpisom zmluvy. Prvá splátka bola splatná 10.ty deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia 30.-ty deň po zaplatení predchádzajúcej splátky. Odporkyňa celkom zaplatila 9 eur s tým, že posledná suma 6,- eur bola uhradená 21.5.2013. Keďže odporkyňa neplnila riadne a včas splátky, navrhovateľ jej oznámil stratu výhody splátok a upozornil ju na uplatnenie práva podľa § 53 odst. 8 Občianskeho zákonníka. V oznámení zo 17.2.2014 jej oznámil, že celý dlh vrátane nesplatennej časti úveru a odplaty sa stal splatným k 4.11.2013. V zmysle bodu 3 Obchodných podmienok uplatňuje aj dojednanú zmluvnú pokutu vo výške 3,30 % z istiny úveru za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia.

Odporkyni bol doručený návrh na začatie konania s výzvou na vyjadrenie, pričom táto sa k návrhu nevyjadrila, na pojednávanie sa nedostavila, preto súd prejednal a rozhodol vec bez nariadenia pojednávania.

Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 24.4.2013, predžalobnou upomienkou - výzvou k úhrade z 3.9. 2013, oznámením o zosplatnení záväzku zo 17.2.2014, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

Dňa 24.4.2013 uzavreli účastníci zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej pri podpise zmluvy veriteľ poskytol odporkyni hotovostný úver vo výške 600,- eur za úrok 20 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, vo výške 14 % pri úvere na 7 mesiacov. Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje odmenu 18 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 5 % pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. Dlžník sa zaviazal uhradiť veriteľovi istinu 600,- eur a odplatu 228,- eur, teda v celkovej výške sumu 828,- eur v 13 mesačných splátkach, a to v prvých troch mesačných splátkach vo výške 3,0 eur a ďalej v pravidelných rovnomerných 10 mesačných splátkach vo výške 81,9 eur, pričom prvá splátka je splatná 10.deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia splátka až do úplného splatenia je splatná 30.deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Priemerná RPMN bola určená 47,28 %. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú aj obchodné podmienky, ktoré tvoria prílohu tejto zmluvy a s ktorými sa odporkyňa oboznámila. Zmluva bola podpísaná oboma zmluvnými stranami dňa 24.4. 2013.

Predžalobnou upomienkou -výzvou k úhrade dlžnej sumy z 3.9.2013 vyzýval navrhovateľ odporcu k úhrade omeškaných splátok 819 eur, a to do 5 dní od obdržania výzvy s tým, že ak úhrade nedôjde stáva sa splatný celý úver.

Oznámením o zosplatnení záväzku zo 17.2.2014 oznamoval navrhovateľ odporcovi, že ku dňu 4.11. 2013 sa zosplatnil celý úver, pričom dlh predstavuje 1018,20 eur so zmluvnou pokutou 3,3 % z istiny za každý začatý mesiac omeškania.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 2 písm. j/ citovaného zákona úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru.

Podľa § 9 ods. 2 písm. f/ i/ j/ a k/ citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať:

f/ dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

i/úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j/ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov

k/výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplatením zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Uzavretú zmluvu o úvere súd považoval za zmluvu spotrebiteľskú, keďže navrhovateľ ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver odporkyni ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojho povolania alebo podnikania. Z formy a obsahu zmluvy je zrejmé, že a jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára má navrhovateľ už pripravenú a dopisuje do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa dlžníka, ktorý obsah tejto zmluvy žiadnym podstatným spôsobom neovplyvňuje /viď napríklad splácanie úveru buď len v 13 alebo 7 mesačných splátkach a podobne/. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky sú neplatné. Súd pristúpil k skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy a zistil, že zmluva neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru, ktorý údaj slúži spotrebiteľovi, aby bol informovaný v akých termínoch, kedy a v akej výške a ako dlho je povinný si plniť svoje povinnosti. Uvedené nemôže plniť údaj o výške splátky a počte splátok. Konečná splatnosť musí byť určená konkrétne časovým údajom, aby si mohol spotrebiteľ už na začiatku urobiť obraz o dĺžke trvania úveru, a tým zvoliť aj najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi. Ďalej súd zistil, že v zmluve nebola jasne a určite vymedzená sadzba úroku, od ktorého sa mali odvíjať jednotlivé splátky. Bola len uvedená výška úroku 20 %, pričom celá suma budúcich úrokov má predstavovať sumu 228,- eur, ktorá suma bola označená aj ako odmena za poskytnutie úveru. Uvedeným spôsobom sa obchádza obsahová náležitosť zmluvy v zmysle § 2 písm. j/ a § 9 ods. 2 písm. i/ citovaného zákona, pričom úroková sadzba by mala byť stanovená predovšetkým ako ročná úroková sadzba. Navrhovateľ síce uvádza úrokovú sadzbu 20 %, ale rovnako si uplatňuje odmenu za poskytnutie úveru, čo účelovo plní funkciu odplaty, pričom táto odmena má predstavovať 18 % z istiny. Odmena nie je uvedená konkrétnou sumou. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých zložiek úveru nie je svojvoľné, ale predstavujú prehľadné vymedzenie povinnosti dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Zmluva ďalej neobsahuje zákonnú náležitosť, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípade poradenie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splácania. Zmluva neobsahuje rozčlenenie splátok úveru tak, aby bolo zrejmé aká čiastka z celkovej výšky splátky predstavuje istinu, úrok a iné poplatky, pretože nie je postačujúce uviesť len celkovú výšku splátky. Priamo v zmluve nie je uvedená ročná percentuálna miera nákladov, ale len údaj o priemernej výške RPMN platnej ku dňu uzavretia zmluvy. V obchodných podmienkach je v čl. 1. Uvedené, že RPMN činí pri splatnosti úveru na 13 mesiacov 67,70 % a je fixná a nebude menená. Je zrejmé, že táto formulácia sa týka viacerých zmlúv so zhodným obsahovým prvkom. Takáto formulácia zmluvy v obchodných podmienkach nie je dostatočne prehľadná tak, aby si spotrebiteľ uvedomil, aké náklady sú východiskovo požadované práve pri konkrétnej zmluve, jej riadne uvedenie je významný faktorom orientácie spotrebiteľa v poskytovanom úvere.

Vzhľadom na uvedené súd považoval poskytnutý úver v zmysle § 11 odst. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 129/2010 Z.z. za bezúročný a bez poplatkov. Súd vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere skúmal ako predbežnú otázku platnosť dojednania o povinnosti odporcu zaplatiť zmluvnú pokutu. Je evidentné, že formulár Obchodných podmienok na rube formulára Zmluvy o úvere z 24.10.2011, ktorý v bode 3. upravuje oprávnenie veriteľa požadovať od dlžníka zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny úveru pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, a to za každý začatý mesiac omeškania až do zaplata celkovej dlžnej istiny, pričom zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškania a upravuje povinnosť dlžníka uhradiť paušálnu náhradu nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vymáhaním dlžnej čiastky vo výške 20 % z poskytnutého úveru, najmenej však 67 eur, bol navrhovateľom pripravený vopred. Navrhovateľ individuálnosť dohody o zmluvnej pokute a paušálnej náhrade nákladov a ich výškach vo formulárovom tlačive nepreukázal. S poukazom na § 53 odst. 3 Občianskeho zákonníka v platnom znení, je aj v tejto spotrebiteľskej veci daná zákonná domnienka, že

zmluvné dojednania dohodnuté medzi navrhovateľom ako dodávateľom a odporcom ak spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané, pokiaľ dodávateľ nepreukáže opak. Navrhovateľ v danom prípade nepreukázal, že odporca existenciu dohody zmluvných strán spolu s ním osobitne vyjednával. Odporca nemal možnosť ovplyvniť vopred pripravený text na predtlačí štandardného formuláru žalobcu s vopred určenými podrobnými podmienkami a nemožnosťou ich zmeny odporcom, čo nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené súd zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute a paušálnej náhrade nákladov považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 odst. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, pričom podľa § 53 odst. 5 Občianskeho zákonníka je ako celok neplatná. Je vylúčené prípadné moderovanie zmluvnej pokuty, pretože moderovanie prichádza do úvahy pri platne dojednanej zmluvnej pokute. Pokiaľ ide o výšku takto dojednanej zmluvnej pokuty, je zrejmé, že navrhovateľ by mal právo mesačne uplatňovať zmluvnú pokutu vo výške 19, eur až do úplného zaplatenia, pričom táto suma je neprimeraná k výške poskytnutého úveru, počtu splátok a nevyjadruje napríklad to, ktorou splátkou sa dostáva spotrebiteľ do omeškania, nezohľadňuje počet omeškaných splátok, výšku omeškania a podobne.

Vzhľadom na uvedené súd návrh v časti zmluvnej pokuty zamietol ako nedôvodný.

Pre úplnosť súd udáva, že súdy vo viacerých veciach prejednávajúcich obdobné návrhy navrhovateľa vyslovili vo výrokovej časti rozsudku neprijateľné zmluvné podmienky. Súd odkazuje napríklad na rozsudok OS Dunajská Streda sp. zn. 5C 296/2014 z 7.10. 2014, rozsudok OS Žilina č. 6C 244/2014 z 19.9. 2014, v ktorých bola určená zmluvná podmienka o zmluvnej pokute a paušálnej náhrade nákladov za neprijateľnú. I rozsudkom OS Trnava sp. zn. 27C 114/2014 z 29.9. 2014 súd vyhlásil zmluvnú podmienku uvedenú v bode I.zmluvy týkajúcu sa zmluvného úroku a odmeny za úver za neprijateľnú.

Pokiaľ bol odporkyni poskytnutý úver vo výške 600,- eur a uhradila sumu 9 eur, zostáva jej povinnosťou zaplatiť navrhovateľovi rozdiel, t.j. sumu 591 eur a v tejto časti súd návrhu vyhovel. Vo zvyšnej časti súd na základe horeuvedených dôvodov návrh zamietol.

Súd priznal z prisúdenej istiny navrhovateľovi úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po splatnosti úveru, t.j. 5.11.2013, a to v súlade s § 517 odst. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. v platnom znení.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 odst. 2 O.s.p.. V konaní bol prevažne úspešný navrhovateľ vzhľadom na pomer uplatnenej pohľadávky a prisúdeného plnenia. Úspech predstavoval 72,16%, neúspech 27,84%, čistý úspech 44,32%. Z uplatnených trov konania, ktoré vznikli jeho právnym zastúpením určené podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to tarifná odmena za úkon právnej služby - príprava a prevzatie zastúpenia podľa § 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky vo výške 51,45 eur a náhrada podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 8,39 eur; tarifná odmena za úkon právnej služby písomné podanie vo veci samej - návrh podľa § 13a ods. 1 písm. c) vo výške 51,54 eur a náhrada podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 8,39 eur + DPH vo výške 20 % vo výške 23,94 eur, teda spolu 143,62 eur plus súdny poplatok 65,5 eur, podľa pomeru čistého úspechu prináleží navrhovateľovi spolu náhrada trov za súdny poplatok a náhradu trov právneho zastúpenia 92,68 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Prievidza do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.